

กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

รศ.ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก
อนุกรรมการด้านการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

สมว.อว. ได้ลงนามในกฎกระทรวงฯ และมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2564

มาตรา 24 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ รวมทั้ง การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 วรรคสาม แห่งราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับการจัดการกลุ่มดังกล่าว เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

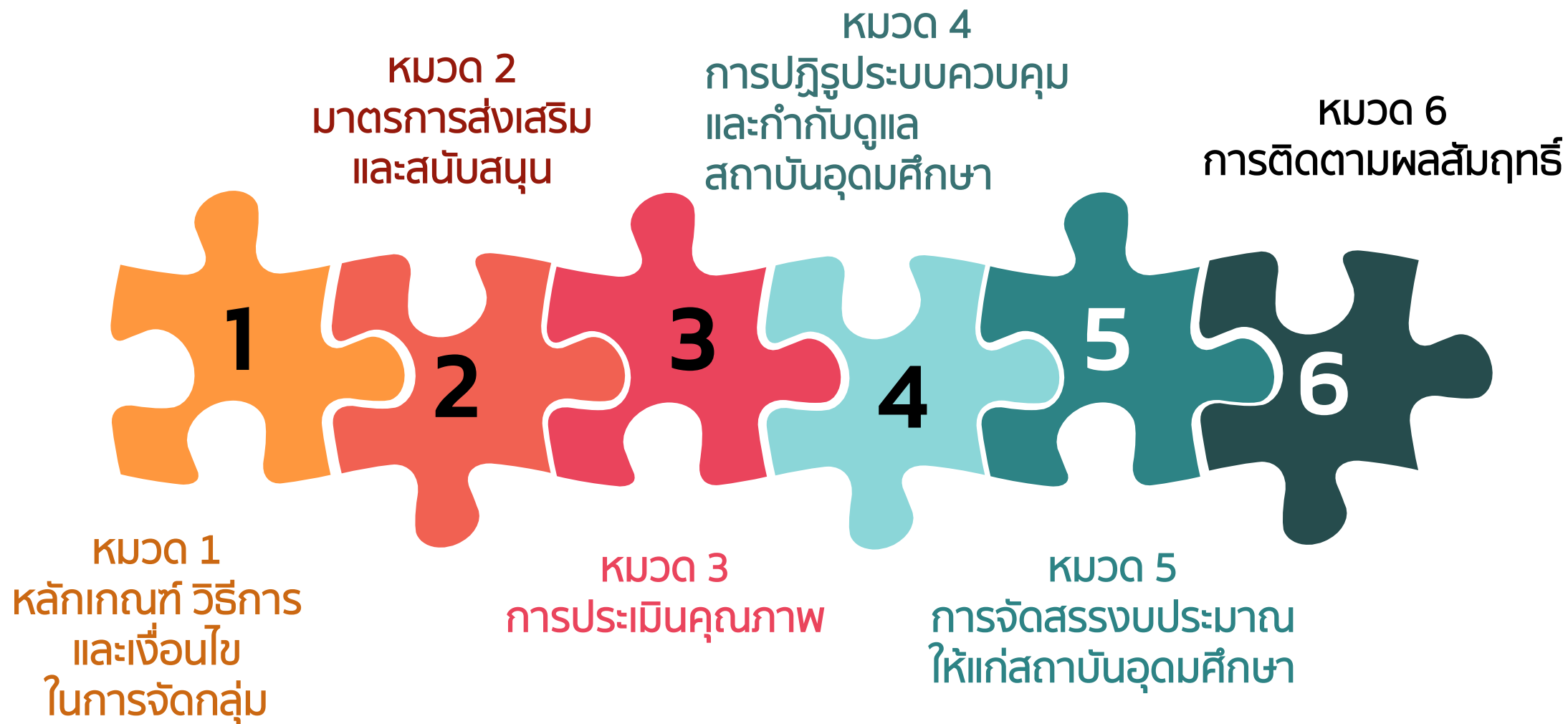

การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา

การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งการพัฒนา วิทยาศาสตร์วิจัย และนวัตกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

หมวด 1 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดกลุ่ม

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

- (๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัย
ระดับแนวหน้าของโลก
- (๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยี
และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม
- (๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
หรือชุมชนอื่น
- (๔) กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรม
ด้วยหลักทางศาสนา
- (๕) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ
และสาขาเฉพาะ
- (๖) กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนด

จุดมุ่งหมาย

พันธกิจ

ยุทธศาสตร์

ศักยภาพ

ผลการดำเนินการที่ผ่านมาของ
สถาบันอุดมศึกษา

มีการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มการพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก

มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรตอบโจทย์ตลาดแรงงานระดับโลก สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เป็นทิศทางของประเทศและมีคุณภาพระดับโลก

2. กลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของอุตสาหกรรม สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมตามทิศทางและจุดเน้นของประเทศ

4. กลุ่มการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักทางศาสนา

มุ่งเน้นการนำคำสอนทางศาสนาต่าง ๆ มาผสมผสานกับวิชาการ เพื่อมาปรับใช้ในการเรียนการสอนและวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ลุกฝังจิตสำนึกและคุณธรรมที่ดีงาม

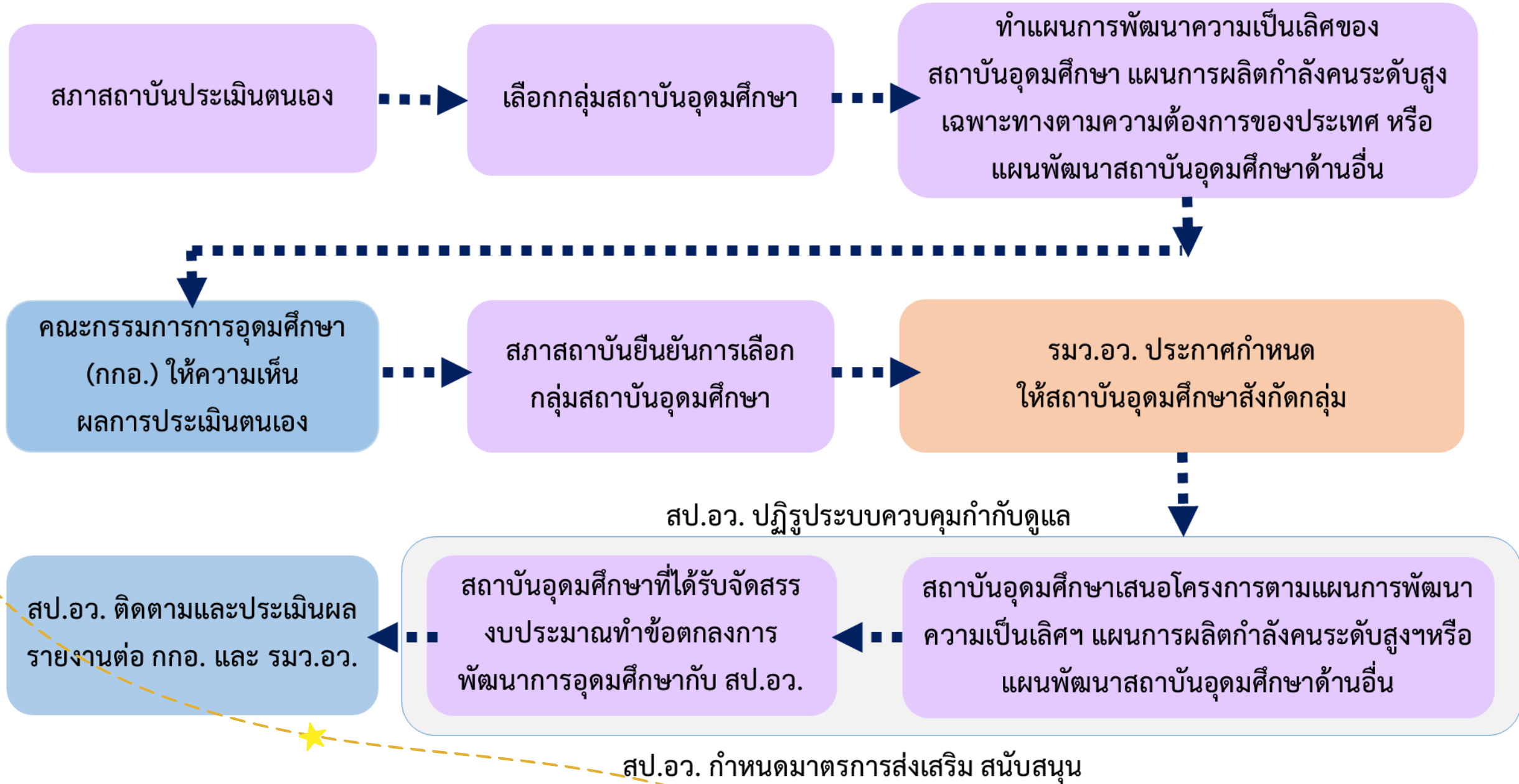
3. กลุ่มการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่

มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะสูงตามความต้องการของท้องถิ่น และพัฒนาท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

5. กลุ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาเฉพาะ

มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ความรู้ เสริมสร้างบุคลากรสู่ความเป็นมืออาชีพเฉพาะทาง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

ขั้นตอนการดำเนินการ

หมวด 2 มาตรการส่งเสริมและสนับสนุน

พัฒนาระบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา
กลไกการเงินและงบประมาณ โดยใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศหรือนวัตกรรมอื่น เพื่อให้เป็นไปตาม
หลักการจัดการอุดมศึกษา และเพื่อให้เกิด
ธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร
ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ปรับปรุงและพัฒนาระบบวิจัยและนวัตกรรม
ของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ภาคเอกชน
ภาคประชาสังคมและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์
ได้อย่างแท้จริง
และส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการ

ให้บุคลากรนำผลงานที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่
ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้โดยอาจมี
หรือไม่มี การแบ่งผลประโยชน์กับ
สถาบันอุดมศึกษาที่ตนสังกัด ตามระเบียบของ
สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดของตน

มาตรการทั่วไป

01

02

พัฒนาระบบการผลิตบัณฑิต กำลังคน
และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของประเทศและรองรับ
การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเน้น
การร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม
และชุมชน

03

04

สร้างเสริมบุคลากรศักยภาพสูงและส่งเสริม
ให้บุคลากรดังกล่าว ไปทำการเรียนการสอน
การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมในหน่วยงานอื่น
ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยให้ถือว่าเป็น
การปฏิบัติหน้าที่ ในสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดและ
ให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนสามารถนำผลงาน
มาใช้ในการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการได้

05

มาตรการพิเศษ

1

ให้ทุนหรือสนับสนุนให้บุคลากร
ในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติ
หน้าที่ในต่างประเทศหรือ
ในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงระดับโลก
ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน
โดยให้ถือว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่
ในสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดและ
ให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจน
สามารถนำผลงานมาใช้ในการขอ
ตำแหน่งทางวิชาการได้

2

ส่งเสริมการดึงดูดบุคลากร
ซึ่งมีความสามารถสูงทั้งที่มีหรือไม่มี
สัญชาติไทย ให้เข้ามาดำเนินการวิจัย
และสร้างนวัตกรรมในประเทศ
เป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยและ
นวัตกรรม โดยมีแรงจูงใจต่างๆ และ
การได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่น
ในอัตราที่แข่งขันกับต่างประเทศได้
รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรซึ่งมีหรือไม่มี
สัญชาติไทยดำเนินการวิจัยและสร้าง
นวัตกรรมในต่างประเทศเพื่อให้ได้
งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ

3

ส่งเสริม นิสิต นักศึกษา และบุคลากรที่มี
ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ให้ได้รับ
การพัฒนาความสามารถ โดยมีหน่วย
หรือกลไกในการเพาะบ่มความสามารถพิเศษ
ของนิสิต นักศึกษา และบุคลากร รวมถึง
มีการให้ทุนสำหรับบุคคลดังกล่าว
เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสม

4

มาตรการเฉพาะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
ตามข้อเสนอแนะของ กกอ.

หมวด 3 การประเมินคุณภาพ

- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการ ประเมินคุณภาพ ของสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงนี้
- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ประเมินคุณภาพการปฏิบัติตามพันธกิจ หลักและยุทธศาสตร์ของ สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐาน การอุดมศึกษาที่กำหนด

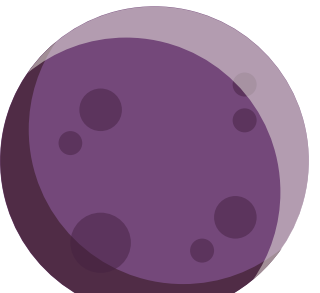
กรณีสถาบันอุดมศึกษาไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อปรับปรุง การดำเนินการ ให้เป็นไปตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ ภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสองปี โดยอาจมอบหมายให้ สำนักงานปลัดกระทรวงสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา เพื่อปรับปรุงการดำเนินการก็ได้ หากสถาบันอุดมศึกษานั้น ไม่สามารถปรับปรุงได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอผลการ ประเมิน ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้คำแนะนำ และขอเสนอแนะต่อรัฐมนตรีต่อไป

หมวด 4 การปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

- 1) ปฏิรูปการบริหารงานบุคคล** โดยส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขอรับงบประมาณสนับสนุนพิเศษสำหรับให้ทุนพัฒนาคณาจารย์และนักวิจัย การจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากต่างประเทศ โดยสามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในอัตราพิเศษได้ และการใช้บุคลากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม และภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและนักวิจัยให้ทัดเทียมกับ ผู้ดำรงตำแหน่งอำนวยการและบริหาร ทั้งค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ในตำแหน่ง
- 2) ปฏิรูปเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่** โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำ ระบบข้อมูลด้านวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เอกชนนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและมีสิทธิ ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อประกอบกิจการเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ โดยมีหรือไม่มีค่าตอบแทน รวมทั้งเป็นผู้จัดการของกิจการใหม่นั้น
- 3) ปฏิรูปการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ** โดยเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกายกเว้น มิให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับหรือให้สถาบันอุดมศึกษาออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เอง และให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เกิดจากการใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งเสนอมาตรการให้ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ ที่ใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรต่าง ๆ

หมวด 4 การปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

- 4) **ปฏิรูปการลงทุนและการร่วมลงทุน** โดยให้สถาบันอุดมศึกษาลงทุนจัดตั้ง นิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมหรือบุคคลอื่นซึ่งนำผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- 5) **ปฏิรูปเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี** โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีนิติสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างประเทศหรือหน่วยงานภาคเอกชนต้องมีข้อตกลงการถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้สถาบันอุดมศึกษาจัดบุคลากรเพื่อร่วมในโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้น
- 6) **ปฏิรูปด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายกำหนด** เพื่อประโยชน์แห่งการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดระยะเวลาในการส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้

หมวด 5 การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

- สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอโครงการตามแผนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่น ต่อ กกอ. เพื่อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอให้รัฐมนตรีพิจารณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาและคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้าน ววน. ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายฯ เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นพิเศษ
- สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับ สป. โดย สป. อาจกำหนดเงื่อนไขและตัวชี้วัดให้สถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติได้
- การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประกาศจัดกลุ่ม ต้องจัดสรรให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและผลการประเมินคุณภาพ การเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุน จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายฯ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย โดยให้ทำคำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับ สกสว. ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายฯ

หมวด 6 การติดตามผลสัมฤทธิ์

- สป. จัดให้มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ของการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และให้เสนอรายงานต่อ กกอ. เพื่อเสนอรัฐมนตรีต่อไปทุกปีงบประมาณ
- สป. ต้องใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินคุณภาพ หรือข้อมูลที่ได้จากการประเมินอื่นมาใช้ประกอบการพิจารณา โดยขอข้อมูลที่ขอเพิ่มเติมจากสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่ซ้ำซ้อนกับข้อมูลในการประเมินอื่น
- สป. แจงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของ สถาบันอุดมศึกษาตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงบประมาณและ สกสว. เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายฯ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณ สำหรับ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อไป
- สป. จัดให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณแก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา อย่างซ้ำทุกห้าปี เพื่อนำเสนอต่อ กกอ. หรือ กมอ. แล้วแต่กรณีก่อนนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอบคุณครับ